

Trygghetsråd til foresatte med barn/unge som har utøvd SSA

Hvor kommer rådene fra?

Rådene som presenteres her er sammensatt fra ulike kilder. Til dels erfaringer som er gjort i V27, til dels internasjonalt anerkjente organisasjoner som har jobbet med barn og ungdom som har utøvd Problematisk eller skadelig seksuell atferd (SSA).

Hensikt?

Rådene er laget for hjelpe den unge til ikke å begå nye overgrep, og for å beskytte andre barn og unge fra å bli utsatt for nye overgrep.

Når skal de brukes?

Trygghetsrådene kan brukes i den første fasen, i tidsrommet etter at overgrep er oppdaget og frem til det er laget gode og mer grundige **Trygghetsplaner**.

Trygghetsplan bør lages for de ulike arenaer som ungdommen ferdes på, det være seg hjem/institusjon, skole og fritid. Ulike instanser kan være behjelpelige med å lage slike planer, hovedsakelig barnevernstjenesten, men også helsesøster, kommunepsykolog, Bup, Statens Barnehus m.fl.

Trygghetsplan er hentet fra AIM stiftelsens modell i Storbritannia. En går der gjennom konkrete spørsmål for å finne ut hvilke situasjoner, relasjoner og steder som kan være risiko for gjentakelse.

I mellomtiden kan disse rådene vurderes:

Råd for ungdom over 12 år:

- Ungdommen skal ikke sitte barnevakt
- Ungdommen skal ha egen seng inne på eget rom
- Yngre søsken skal ikke inn på ungdommens soverom, og ikke han/hun på deres uten tilsyn fra voksne
- Ungdommen skal ikke plasseres i en posisjon med autoritet over yngre barn
- Når de voksne legger seg om kvelden, bør ungdommen være i seng
- Ved overnattingsbesøk, ferier og lignende hvor ungdommen er sammen med andre barn og unge, skal det være tilsyn av voksen som har kjennskap til SSA hendelsen(e).

Råd for barn yngre enn 12 år:

- Barnet bør ha eget rom, unngå å sove i samme seng som andre barn
- Nær visuell overvåkning når barnet er sammen med andre barn
- De voksne skal formidle klare forventninger og regler om hva som er passende og upassende seksuell atferd, herunder;
 1. det er ok å ta på egne private kroppsdeler så lenge det ikke er på enerom/passende sted
 2. det er ikke ok å vise private kroppsdeler til andre
 3. det er ikke ok å glo på andres private kroppsdeler
 4. det er ikke ok å ta på andres private kroppsdeler (uten samtykke)
 5. det er ikke ok å bruke seksualisert språk eller krenke/fornærme andre seksuelt gjennom å sende bilder eller film på telefon/sosiale media/internett.

Med «private kroppsdeler» menes i hovedsak kjønnsorgan, bryster og rumpe.

Råd for førskolebarn:

- ikke ta på andres private kroppsdel (inkluderer å slå, bite etc)
- ingen andre har rett til å ta på deres private kroppsdel
- det skal være klær på private kroppsdel når en er sammen med andre

Det oppfordres til at voksne tilpasser språket etter barnets modning og bruker de ord som er nødvendige for at barnet skal forstå hva vi snakker om. Bruk gjerne illustrasjoner som tegninger og bilder, ev. pek på ulike kroppsdel for å vise.

Barn og unge med kognitiv funksjonsnedsettelse/psykisk utviklingshemming:

I tillegg til rådene ovenfor vektlegges det å bruke bilder for å illustrere, dette for å øke sjansen for innlæring for denne gruppen barn. Rådene må oftere repeteres og øves på i hverdagsituasjoner.

Teknologi

Ett råd som gjelder for alle aldersgruppene er å skjerme barna fra eksplisitt seksuelt materiale i hjemmet, ikke tillate spill, filmer eller nettsider som har seksuell vold eller avvikende seksualitet som tema. Foreldre kan legge inn filtre på internett tilgangen, for flere tips om nettvett se:

- <http://www.barnevakten.no/>
- <https://www.politiet.no/rad/trygg-nettbruk>
- <https://www.reddbarna.no/vaart-arbeid/barn-i-norge/nettvett>
- <http://www.itstimewetalked.com.au/>

Erfaringer tilsier at voksne bør følge med på hva barnet/ungdommen legger ut på sosiale media og hvilke bilder og filmer de tar, har og deler med andre.

Forslag til nettsider med utfyllende informasjon om SSA:

- <https://betaniensykehus.hn.nhn.no/avdelinger/betaniensykehus/barne-og-ungdomspsykiatrisk-poliklinikk/ressursenhet-v27>
- <https://rebecca.com/>
- <http://rvts.no/>
- <https://www.nkvts.no/>
- <http://aimproject.org.uk/>
- <https://www.nspcc.org.uk/>
- <https://www.lucyfaithfull.org.uk/>